

Duits voor Dummies

2e editie

Paulina Christensen

Anne Fox

Wendy Foster

BBNC
uitgevers

Amersfoort, 2016

Inhoud

Over de auteurs.....	xi
Dankwoord.....	xii
<i>Inleiding</i>	1
<i>Deel 1: Aan de slag</i>	7
Hoofdstuk 1: Je kent al een beetje Duits	9
Het Duits dat je al kent.....	9
Volkomen verwanten.....	9
Bijna-verwanten.....	11
Valse vrienden.....	12
Buurtje leen.....	15
Populaire uitdrukkingen.....	18
Hoofdstuk 2: De kern van de zaak: Duitse basisgrammatica	21
Bouwstenen om mee te spreken.....	22
Zelfstandige naamwoorden.....	22
Lidwoorden.....	23
Voornaamwoorden.....	25
Bijvoeglijke naamwoorden.....	25
Werkwoorden.....	26
Bijwoorden.....	27
Eenvoudige zinnnetjes maken.....	27
Woorden in de goede volgorde zetten.....	27
Het werkwoord komt op de tweede plaats.....	27
Het werkwoord achteraan zetten.....	29
Vragen vormen.....	29
De werkwoordstijden: verleden, heden en toekomst.....	30
De tegenwoordige tijd.....	30
Over het verleden gesproken: de voltooid tegenwoordige tijd.....	31
Schrijven over het verleden: de onvoltooid verleden tijd van sein.....	33
Praten over de toekomst.....	33
De juiste naamval kiezen.....	34
Een snelle blik op de naamvallen.....	34
Waarom naamvallen belangrijk zijn.....	35
Hoofdstuk 3: Hallo! Uitspraak en eenvoudige uitdrukkingen	41
De mond vol van elementaire uitspraakregels.....	41
Klemtonen in het Duits.....	42
Het alfabet.....	42
Klinkers uitspreken.....	42
Umlauten uitspreken.....	44
Tweeklanken uitspreken.....	44
Medeklinkers uitspreken.....	45

Clusters uitspreken.....	47
Formeel of informeel.....	48
Hallo, tot ziens en hoe is het?.....	48
Vragen hoe het gaat.....	49
Antwoorden als iemand vraagt hoe het gaat.....	50
Jezelf en anderen voorstellen.....	52
Je vrienden voorstellen.....	52
Kennismaken bij speciale gelegenheden.....	52
Jezelf voorstellen.....	53
Hoofdstuk 4: Getallen, tijden en maten.....	59
Jongleren met getallen.....	59
Klokkijken.....	61
Vragen hoe laat het is.....	61
Klokkijken op de ouderwetse manier.....	61
De 24 uursmethode.....	62
De tijden van de dag.....	63
De dagen van de week.....	63
Namen van maanden.....	65
Maten en gewichten.....	66
Hoofdstuk 5: Praten over huis en haard.....	71
In een appartement of huis wonen.....	71
Het leven binnen vier muren.....	71
De juiste vragen stellen.....	72
Over je familie praten.....	73
Deel II: Duits in het dagelijks leven.....	79
Hoofdstuk 6: Nader kennismaken en praten over koetjes en kalfjes.....	81
Iets over jezelf vertellen.....	81
Over je werk praten.....	81
Je naam en telefoonnummer geven.....	83
Bezittelijke voornaamwoorden.....	85
Een praatje over steden, landen en nationaliteiten.....	87
Vertellen waar je vandaan komt.....	87
Het belangrijke werkwoord sein.....	88
Vragen waar iemand vandaan komt.....	88
Nationaliteiten ontdekken.....	90
Kletsen over de talen die je spreekt.....	91
Een praatje over het weer.....	92
Wat voor weer is het?.....	93
Over de temperatuur praten.....	94
Het weer beschrijven.....	94
Hoofdstuk 7: De weg vragen.....	99
Vragen waar iets is.....	99
'Wie weet?' – Hoe ver is het?.....	101
Hier en daar.....	102
Vragen 'Hoe kom ik daar?'.....	102
Het voorzetsel 'in'.....	103
Het voorzetsel 'nach'.....	104
Het voorzetsel 'zu'.....	104
Een positie ten opzichte van een andere plek beschrijven.....	106
Alles op een rijtje met links, rechts, noord en zuid.....	108

Links, rechts, rechtdoor	108
De windrichtingen	109
Die of die straat nemen	109
Rangtelwoorden: eerste, tweede, derde en meer	110
Met de auto of een ander voertuig reizen	112
Hoofdstuk 8: Guten Appetit! Uit eten en naar de markt	117
Hast du Hunger? Hast du Durst?	117
Alles over maaltijden	118
De tafel dekken	119
Uit eten: een bezoek aan een restaurant	120
Besluiten waar je naartoe gaat	120
Een tafel reserveren	121
Binnenkomen en gaan zitten	124
De menukaart ontcijferen	125
Bestellen	129
Je wensen uiten met de conjunctief	129
Met modale hulpwerkwoorden bepalen wat je zegt	131
Iets speciaals bestellen	132
Antwoorden op 'Heeft het gesmaakt?'	132
Afrekenen	133
Boodschappen doen	134
Weten waar je moet zijn	135
Vinden wat je zoekt	135
Hoofdstuk 9: Winkelen	139
Plekken om te winkelen	139
Openingstijden	140
De weg vinden in een winkel	140
Een beetje rondkijken	142
Assistentie tijdens het winkelen	143
Kleding kopen	143
Kleuren om uit je hoofd te leren	145
Kleding passen	146
Afrekenen	149
Vergelijkend gesproken: objecten vergelijken	150
Hoofdstuk 10: Uitgaan	153
Wat wil je doen?	153
Naar de film	154
Een voorstelling bezoeken	154
Kaartjes kopen	155
Wat was dat? De onvoltooid verleden tijd van 'sein'	157
Een museum bezoeken	158
Praten over actie in het verleden	160
Het voltooid deelwoord vormen	160
'Haben' gebruiken in de voltooid tegenwoordige tijd	161
'Sein' gebruiken in de voltooid tegenwoordige tijd	163
Uitgaan	164
Hoe was het? Praten over uitgaan	165
Om een mening vragen	166
Je mening geven	166
Naar een feest gaan	167
Een uitnodiging ontvangen	168
Over een feest praten	168

Hoofdstuk 11: Zakendoen en telecommunicatie	171
Telefoneren	171
Naar iemand vragen	172
Contact leggen	173
Een afspraak maken	174
Een boodschap achterlaten	175
Kort over voornaamwoorden in de derde naamval	176
Geschreven berichten	178
Een brief of ansichtkaart versturen	179
E-mail versturen	180
Een fax versturen	180
Op kantoor	181
Kantoorbenodigdheden	182
Zakendoen in het Duits	183

Hoofdstuk 12: Sport en ontspanning	187
Sport beoefenen	187
Spelen met het werkwoord 'spelen'	187
Vertellen welke sport je leuk vindt	188
Iemand uitnodigen om te sporten	188
Met wederkerende werkwoorden over plannen praten	190
Wederkerend	190
Voornaamwoorden in de vierde naamval	191
Enkele veelvoorkomende wederkerende werkwoorden	192
Flexibele wederkerende werkwoorden	193
De wijde natuur in	195
Op pad	195
Bezienswaardigheden langs de weg	195
De bergen in	197
Naar het platteland	199
Naar de zee	200

Deel III: Duits voor onderweg **203**

Hoofdstuk 13: Een reis voorbereiden	205
Naar het reisbureau	205
Vooruit plannen: de toekomstige tijd	207
Gebeurtenissen in een bepaalde maand beschrijven	208
Specifieke tijdstippen in een maand	209
Datums	209
Identiteitsbewijzen, visa en andere reisbenodigdheden	210
Je identiteitsbewijs	210
Een visum aanvragen	211

Hoofdstuk 14: Zonder geld kom je er niet	215
Geld omwisselen	215
Geld opnemen bij de geldautomaat	218
De gebiedende wijs	219

Hoofdstuk 15: Vliegtuigen, treinen, taxi's en bussen	223
Duits spreken op de luchthaven	223
Je ticket afhalen	223
Inchecken	224
Bestemming bereikt	226
Door de douane gaan	227

Met de auto reizen.....	228
Een auto huren	229
Wijs worden uit kaarten	230
Verkeersborden ontcijferen	231
De trein nemen.....	232
Vertrekstaten ontcijferen	232
Informatie vergaren	232
Kaartjes kopen	233
Weten wanneer je een werkwoord moet splitsen.....	234
Reizen met bus, metro en taxi.....	236
De bus pakken	236
Een taxi nemen	237
Hoofdstuk 16: Een hotel zoeken.....	241
Een hotel zoeken.....	241
Een kamer reserveren.....	242
Vertellen wanneer je komt en hoe lang je blijft	242
Aangeven wat voor kamer je wilt	243
Naar de prijs vragen	243
De reservering bevestigen	244
Inchecken.....	246
Vertellen hoe lang je blijft	246
Het registratieformulier invullen	246
De sleutelvraag.....	247
Vragen naar extra's en faciliteiten	247
Uitchecken en de rekening betalen	250
De rekening vragen	250
Kleine gunsten vragen	250
Hoofdstuk 17: Noodsituaties	255
Om hulp vragen	255
Om hulp schreeuwen.....	255
Vertellen wat er aan de hand is	256
Vragen of iemand Engels of Nederlands spreekt	256
Medische hulp inschakelen.....	257
Beschrijven wat eraan scheelt	257
Bijzonderheden vertellen.....	258
Je laten onderzoeken.....	259
Lichaamsdelen benoemen	260
De diagnose stellen.....	261
De behandeling.....	263
De politie om hulp vragen	265
Beschrijven wat er is gestolen	265
Vragen van de politie beantwoorden	266
Juridische ondersteuning	267
Deel IV: Het deel van de tientallen	271
Hoofdstuk 18: Tien tips waarmee je nog sneller Duits leert.....	273
Geef dingen een naam.....	273
Verzamel nuttige uitdrukkingen.....	273
Maak boodschappenlijstjes.....	274
Denk in het Duits	274
Luister naar cd's en downloads.....	274
Kijk Duitse tv en luister Duitse radio	275

Volg een interactieve cursus Duits.....	275
Bekijk Duitse films	275
Lees Duitse tijdschriften en kranten	275
Eet Duitse kost	276
Hoofdstuk 19: Tien dingen die je nooit moet zeggen.....	277
Spreek iemand op de juiste manier aan.....	277
Spreek medewerkers van bedrijven op de juiste wijze aan	278
Heet of koud?	278
Ik wil	278
Ik ben niet zat.....	279
Verzin geen woorden.....	279
Respect voor de politie.....	279
Wees voorzichtig met het woord 'fein'	279
Vermijd sarcasme	279
Maak geen onderscheid tussen oost en west	280
Hoofdstuk 20: Tien favoriete Duitse zegswijzen	281
Alles klar!	281
Wirklich.....	281
Kein Problem.....	281
Vielleicht.....	282
Doch	282
Unglaublich	282
Hoffentlich	282
Wie schön!	282
Genau!	282
Stimmt's?.....	283
Hoofdstuk 21: Tien zinnen waarmee je echt Duits klinkt	285
Schönes Wochenende!	285
Gehen wir!.....	285
Was ist los?	285
Das klingt gut!.....	285
Keine Ahnung	286
Geht in Ordnung	286
Nicht zu fassen!.....	286
Du hast/Sie haben Recht!.....	286
Lass es!.....	286
Nicht schlecht!.....	286
Deel V: Bijlagen	287
Bijlage A: Miniwoordenboek Duits-Nederlands / Nederlands-Duits.....	289
Bijlage B: Duitse werkwoorden.....	307
Bijlage C: De cd bij dit boek.....	319
Bijlage D: Antwoorden.....	321
Index.....	325

Inleiding

We zijn spelers in een fascinerend tijdperk waarin we contact kunnen hebben met wie dan ook, waar dan ook ter wereld. Globalisatie en technologie zijn de drijvende krachten die ervoor zorgen dat we meer en meer contact krijgen met steeds meer mensen. Het wordt dan ook steeds belangrijker dat je minstens een paar woorden in een andere taal, bijvoorbeeld het Duits, kunt zeggen.

Onze natuurlijke nieuwsgierigheid naar andere culturen zorgt dat we op pad gaan om zelf op onderzoek te gaan naar het dagelijks leven in gebieden waar Duits wordt gesproken: Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, het zuidelijk deel van Tirol in het noorden van Italië, Luxemburg en Liechtenstein. Sinds de eenwording van Europa is de internationale handel steeds verder gegroeid en ontstonden er talrijke internationale zakelijke contacten. Onder andere met Duitsland, de grootste economische macht binnen Europa. Misschien heb je vrienden of burens die Duits spreken. Misschien wil je meer van je afkomst te weten komen door jezelf iets eigen te maken van de taal die je voorouders spraken.

Wat de reden ook is om Duits te willen leren spreken, met *Duits voor Dummies*, 2e editie leer je hoe je eenvoudige gesprekjes in het Duits voert. We beloven niet dat je vloeiend Duits leert spreken, maar als je iemand wilt begroeten, een treinkaartje wilt kopen of in een restaurant wilt bestellen in het Duits, dan hoeft je niet verder te kijken dan dit boek.

Over dit boek

Duits voor Dummies, 2e editie kun je gebruiken zoals je wilt. Je kunt het als naslag gebruiken om bepaalde vragen die je over het Duits hebt na te kijken, als een manier om systematisch Duits te leren of gewoon om wat over een andere taal te lezen. Misschien wil je wat woordjes en zinnestjes leren waarmee je uit de voeten kunt als je Duitsland bezoekt. Of misschien wil je alleen maar ‘Hallo, hoe gaat het?’ tegen je Duitssprekende buurman kunnen zeggen. Werk dit boek in je eigen tempo door en lees steeds zo veel of zo weinig als je zelf wilt. Je hoeft ook niet elk hoofdstuk van begin tot eind door te worstelen. Lees gerust alleen de paragrafen die je het meeste interesseren.

Conventies in dit boek

Voor de duidelijkheid hanteren we in dit boek de volgende conventies:

■ ✓ Duitse termen zijn **vet** gedrukt, zodat ze opvallen.

- ✓ Na de Duitse term staat steeds tussen haakjes en *cursief* de uitspraak van die term.
- ✓ Direct na de uitspraak van de Duitse term staat de Nederlandse vertaling. Deze staat eveneens tussen haakjes.
- ✓ Soms klinkt een woord hetzelfde als in het Nederlands.
- ✓ Werkwoordsvervoegingen (overzichten met de vormen van een werkwoord) staan als volgt in tabellen:
 - De ik-vorm
 - De jij-vorm
 - De hij-, zij-, het-vorm
 - De wij-vorm
 - De jullie-vorm
 - De zij-vorm (meervoud)
 - De u-vorm

In de tweede kolom staat de uitspraak. Hier zie je een voorbeeld met het werkwoord worden. De vervoeging begint met de Duitse equivalent van ik ben, jij bent, enzovoort.

Vervoeging	Uitspraak
ich bin	<i>iech bien</i>
du bist	<i>doe biest</i>
er, sie, es ist	<i>eer/zie/ès iest</i>
wir sind	<i>wier zient</i>
ihr seid	<i>ier zait</i>
sie sind	<i>zie zient</i>
Sie sind	<i>zie zient</i>

De volgende elementen helpen je dit boek vlot door te werken:

- ✓ **Je zegje doen.** De beste manier om een taal te leren, is door te luisteren hoe hij wordt gesproken. Daarom hebben we overal in het boek dialogen toegevoegd. Deze gesprekje's staan onder het kopje 'Je zegje doen'. Bij alle Duitse zinnen en uitdrukkingen wordt steeds aangegeven hoe je ze moet uitspreken en wat ze betekenen.
- ✓ **Woordjes leren.** Sleutelwoorden en -zinnen onthouden is ook belangrijk in een taal; daarom hebben we de belangrijke woorden in een paragraaf steeds op een schoolbord bij elkaar gezet, onder het kopje 'Woordjes leren'. **Let op:** in deze onderdelen is de beklemtoonde lettergreep in de uitspraak steeds onderstreept.

- ✓ **Spelen met de taal.** Onder 'Spelen met de taal' kun je nog wat extra oefenen met je nieuw opgedane taalkennis. Zo krijg je op een leuke manier een idee van de vooruitgang die je boekt.

Elke taal heeft zo zijn eigen manieren om dingen uit te drukken. Daarom is de Nederlandse vertaling die we geven lang niet altijd de letterlijke vertaling van die Duitse uitdrukking. We willen je laten weten wat gezegd wordt, en niet alleen de betekenis van de afzonderlijke woorden. Zo betekent de zin **Es geht** (*ēs gheet*) letterlijk 'Het gaat'. Maar in het dagelijks gebruik betekent het 'zo zo' of 'oké', wat je ook in de vertaling zult zien.

Veronderstellingen over jou

We moesten ons bij het schrijven van dit boek eerst een beeld vormen van wat voor iemand jij bent en van wat jij van dit boek verwacht:

- ✓ Je kent geen Duits. Of je leerde het ooit op school, maar herinnert je niet veel meer dan **Ja, Nein, Guten Tag** en **auf Wiedersehen**.
- ✓ Je bent vooral geïnteresseerd in het spreken van Duits en niet zozeer in het schrijven of lezen ervan.
- ✓ Je wilt geen slaapverwekkend theorieboek waar je door eindeloze, monotone taal oefeningen moet ploegen om dat Duits in je hersens te griffen. Je wilt gewoon een paar handige woorden, zinnen en uitdrukkingen leren zodat je je een beetje kunt redden in het Duits.
- ✓ Je wilt geen lange lijsten woordjes uit je hoofd leren of een stelletje saaie grammaticaregels.
- ✓ Je hebt zin op een leuke en ontspannen manier wat Duits te leren.

Als deze veronderstellingen op jou van toepassing zijn, heb je het juiste boek gevonden!

Hoe dit boek in elkaar zit

Dit boek is opgebouwd uit een aantal delen die op hun beurt weer in hoofdstukken verdeeld zijn. In de volgende paragrafen lees je wat voor informatie je kunt vinden in elk deel.

Deel I: Aan de slag

In dit deel maak je rustig kennis met Duits door wat basisregels te leren: hoe je woorden uitspreekt, hoe je zinnen maakt enzovoort. Je vindt een bron aan belangrijke Duitse uitdrukkingen, zoals groeten en getallen. We peppen je zelfvertrouwen weer op door wat Duitse woorden die je waarschijnlijk al kent de revue te laten passeren. Als laatste schetsen we de

basisregels van de Duitse grammatica die je misschien nodig hebt als je de latere hoofdstukken in dit boek doorwerkt.

Deel II: Duits in het dagelijks leven

In dit deel begin je pas echt Duits te leren en te gebruiken. In plaats van de nadruk te leggen op grammaticale kwesties (wat in zoveel taalboeken gebeurt), gaan we in dit deel in op alledaagse situaties, zoals winkelen, het vragen naar de weg, uit eten gaan, telefoneren, praten over koetjes en kalfjes en veel meer.

Deel III: Duits voor onderweg

Dit deel geeft je de gereedschappen die je nodig hebt om met Duits op weg te gaan, of je nu geld opneemt, een hotel zoekt, een uitje plant of gebruik maakt van openbaar vervoer. Er is zelfs een hoofdstuk over wat te doen in noodgevallen.

Deel IV: Het deel van de tientallen

Als je kleine, makkelijk te verteren brokjes informatie over het Duits zoekt, dan is dit een deel voor jou. Hierin vind je tien manieren om snel Duits te leren, tien veelvoorkomende Duitse uitdrukkingen, en veel meer.

Deel V: Bijlagen

Dit deel van het boek bevat belangrijke informatie die je als naslagwerk kunt gebruiken. Bijlage A is een handig miniwoordenboekje Duits-Nederlands en Nederlands-Duits. Als je een Duits woord tegenkomt dat je niet begrijpt of als je wilt weten wat een bepaald Nederlands woord in het Duits is, kun je dat hier opzoeken. Bijlage B bevat tabellen met werkwoorden. In deze bijlage zie je hoe je regelmatig werkwoorden vervoegt en ook de werkwoorden die zo eigenwijs zijn om dat regelmatig patroon niet te volgen. Bijlage C is een lijst met alle tracks op de cd, waardoor het gemakkelijker voor je wordt om de dialogen in het boek te volgen. Bijlage D ten slotte geeft je alle antwoorden op de 'Spelen met de taal'-oefeningen die je her en der in het boek bent tegengekomen.

De pictogrammen die in dit boek gebruikt worden

Tijdens het lezen van dit boek ben je misschien op zoek naar specifieke informatie. Om bepaalde informatie makkelijker terug te vinden, vind je in de linkermarge de volgende pictogrammen:

Dit pictogram verwijst naar tips waarmee je het Duits makkelijker leest.

Dit pictogram wijst je op nuttige of interessante informatie die je niet moet vergeten.

Talen zitten vol hindernissen waarover je kunt struikelen als je er niet op verdacht bent. Dit pictogram wijst op belangrijke grammaticale regels.

Als je op zoek bent naar informatie over cultuur en reizen, zoek dan naar deze pictogrammen. Ze vestigen je aandacht op interessante weetjes over de landen waar Duits wordt gesproken.

De audio-cd die bij dit boek zit, geeft je de gelegenheid naar native speakers van de Duitse taal te luisteren, zodat je een beter idee krijgt van hoe het Duits klinkt. Dit pictogram staat bij de dialogen (onder het kopje 'Je zegje doen') die je op de cd vindt.

Hoe gaan we verder?

Het leren van een taal is vooral een kwestie van erin duiken en proberen. (Hoe slecht je uitspraak in het begin soms ook is.) Dus spring in het diepe! Begin bij het begin, pik er een hoofdstuk uit dat je interesseert, of beluister een paar dialogen op de cd. Het zal niet lang duren voor je 'Ja!' kunt antwoorden op de vraag **Sprechen Sie Deutsch?** (*sjpre-chen zie doitsj*) (Spreekt u Duits?)

Let op! Als je nog nooit eerder Duits hebt geleerd, lees dan wel eerst de hoofdstukken in deel I voordat je in de rest van het boek gaat bladeren. Dit eerste deel voorziet je van de basiskennis van de taal, zoals de uitspraak van de verschillende klanken, enkele belangrijke woorden en basisuitdrukkingen en de opbouw van zinnen in het Duits.

Hoofdstuk 1

Je kent al een beetje Duits

.....

In dit hoofdstuk:

- ▶ Het Duits dat je al kent herkennen
 - ▶ Woorden die anders zijn dan je denkt
 - ▶ Duitse woorden gebruiken
-

De beste manier om een nieuwe taal te leren, is door je er helemaal in onder te dompelen. In dit hoofdstuk bekijken we voor een vliegende start eerst wat Duitse woorden en uitdrukkingen die je waarschijnlijk al kent. Je komt ook wat populaire uitdrukkingen tegen en we geven je een lijstje met valse vrienden; woorden die er in beide talen hetzelfde uitzien, maar niet hetzelfde betekenen.

Het Duits dat je al kent

Aangezien Nederlands en Duits allebei tot de Germaanse talen behoren, zijn er in deze twee talen behoorlijk wat woorden die identiek zijn of op elkaar lijken. Dit zijn de zogeheten verwante woorden.

Volkomen verwanten

De volgende woorden worden in het Nederlands en Duits hetzelfde gespeld en betekenen hetzelfde. Het enige verschil is de uitspraak en het feit dat in het Duits zelfstandige naamwoorden altijd met een hoofdletter worden geschreven. Bovendien hebben zelfstandige naamwoorden in het Duits altijd een van drie geslachten. Die geslachten herken je in deze lijst aan het woordje **der** (mannelijk), **die** (vrouwelijk) of **das** (onzijdig) vóór het woord. In hoofdstuk 2 lees je meer over geslachten en in hoofdstuk 3 leggen we de belangrijkste uitspraakregels uit.

- ✓ **der Arm** (*deer arm*)
- ✓ **die Bank** (*die bank*)
- ✓ **die Basis** (*die baa-zis*)
- ✓ **blind** (*blint*)
- ✓ **blond** (*blont*)